

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-04-10
Besvaras senast
2026-04-22 kl. 12.00

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:698 Ansvaret för hanteringen PAO-stöd

Demokratistödet genom svenska partianknutna organisationer, det så kallade PAO-stödet, utgör ett strategiskt viktigt verktyg för att främja representativ demokrati, flerpartisystem och mänskliga rättigheter i utvecklingsländer och länder i Central- och Östeuropa. Stödet har funnits sedan 1995 och har under tre decennier möjliggjort erfarenhetsutbyte, organisationsutveckling och politiskt deltagande mellan svenska partier och deras internationella motsvarigheter. I en tid av ökande geopolitiska spänningar och auktoritära krafter är detta stöd mer relevant än någonsin.

Ändå är den nuvarande administrationen av stödet både ologisk och orimlig. Sida är en myndighet vars kärnuppdrag är utvecklingssamarbete och fattigdomsbekämpning i låg- och medelinkomstländer. PAO-stödet handlar däremot inte primärt om traditionellt bistånd utan om ren utrikespolitik: att bygga politiska nätverk, stärka demokratiska aktörer och aktivt främja svenska värderingar och nationella intressen i strategiskt viktiga regioner. Att placera hanteringen av en sådan politiskt laddad verksamhet hos en teknisk biståndsmyndighet skapar en onaturlig distans mellan den politiska styrningen och det praktiska genomförandet. Regeringen och Utrikesdepartementet sätter redan den övergripande strategin, medan Sida tvingas granska, godkänna och följa upp verksamhetsplaner från svenska riksdagspartiers internationella armar. Detta dubbelkommando är ineffektivt och riskerar att urvattna ansvarsutkrävandet.

Den nuvarande ordningen är en relik från 1990-talets biståndstänkande, då allt som involverade internationellt samarbete automatiskt hamnade under Sida. I dag, när säkerhetspolitik och geopolitiska utmaningar väger betydligt tyngre, passar denna konstruktion allt sämre. Sida saknar den diplomatiska kompetens, den geopolitiska överblick och de operativa kontakter via ambassader som Utrikesdepartementet besitter. Resultatet blir onödigt byråkrati, svagare samordning med Sveriges samlade utrikes- och säkerhetspolitik samt ökad risk för att stödet inte fullt ut tjänar svenska nationella intressen. Dessutom belastar det Sida med en verksamhet som till sin natur är partipolitisk snarare än neutral och teknisk – något som varken gynnar myndighetens effektivitet eller transparensen i användningen av svenska skattepengar.

Det vore därför både logiskt och nödvändigt att flytta hela hanteringen av PAO-stödet till Utrikesdepartementet. En sådan förändring skulle ge bättre

integration med ambassadernas arbete och landstrategier, starkare och mer direkt politisk styrning, minskad administration samt en renodling av Sidas uppdrag. Demokratistöd via partierna bör ses som ett aktivt utrikespolitiskt instrument, inte som ett sidospår inom det traditionella biståndet.

Mot bakgrund av detta önskas bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa svara på följande fråga:

Hur ser ministern på rådande ordning med hanteringen av PAO-stödet, och kan vi förvänta oss att hanteringen kan ändras framöver?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch